Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III. | *V srédo 9. Malitravna. 1845.* | List 15.

Božje varstvo.

(Resnična prigodba. *)

Smert povsod za nami hodi,
Ni je moč nikjer odgnat'
Le ko varh nas rajski vodi,
Mora smert od nas bežat'.

Na pečíni tam gornáti
Mlada sinčika stojtà,
In očetu kamnje brati
Za nov hram pomagata.

Voz za vozam se naloži,
Oče sam domú peljá,
Starši sinek kamnje proži,
Mlajši pak se tam igra.

Oče zadnji kamen nese,
In ga k drugim perloží; —
V tim se celi hrib potrese,
Skala pokne, zabobní.

Oče ogleda se, ter vidi,
De pečine pokajo,
Šibre, skale kakor zidi,
V globočino treskajo.

Komaj na višini poči,
Veči sin na stran zletí,
In iz jáme v gorco skočí,
Srečen skalam odbeží.

V serce pa očeta speče,
Smerten strah ga obletí,
Mlaji sin do njega teče
In za njém se peč valí.

Zdej, zdej smert ga bo požerla —
Misli oče tam stermeč —
Že ga z puham je poderla,
Zdej — — na stran se vdêre peč!

Oče, vidit sina živa,
V naročje vzame ju,
V radosti solzé preliva,
Hvalo da kleče Bogú!

Strašna vidi razvalina
Pod Donačko goro se,
Tam očeta in dva sina
Angel smert' obvarval je.

Jože Hašnik.

*) 3. dan Svečana 1843 se je ta zgodba pod Donačko goró na Štajerskim perpetíla.

Perstavik k veselim oznanilu okrajšane vojaške službe.

De bodo tudi tisti vojaki (soldatje), ki že osem let *služijo, dobróte milostljivo okrajšane vojaške službe deležni, so presvitli Cesar* ***FERDINAND 16.*** *dan pretečeniga mesca ukazali, de imajo* že letas *vsi tisti slovó dobiti, ki so v letu* ***1832*** *in* ***1833*** *v vojaški stan stopili;* vsi drugi *pa, ki tudi že čez osem let služijo, bodo v* prihodnih dveh *letih* ***1846*** *in* ***1847*** *poslóvljeni.*

Pomnoshenje gojsdov ali borſhtov.

Porok mojih beſedí ſo laſtne ſkuſhnje.

Sadnji zhaſ je, de sazhnemo na pomnoshenje gojsdov ali borſhtov miſliti, sakaj vſak kmetovavez vé, v kakó shaloſtnim ſtanu ſe snajdejo naſhi gojsdi ſedajni zhaſ, ktere bres premiſlika istrebujemo, eno drevó sa drugim ſekamo in potem takim savoljo prevelike ſeke, poſhilanja in prodaje leſá v vunanje deshele, ozhitno in neuſmiljeno gojsde ropamo. To ropanje borſhtov je poſebno v tiſtih deshelah shaloſtno, kjer ſe vino pridelujo in vinſka terta raſte; tam uboge meje in borſhti she zlo h konzu gredó, kér ſe ſilno veliko leſá sa terte potrebuje.

De bi ſe tedaj gojsdi in borſhti v imenovanih krajih sopet v bolji ſtan pripravili, nam samore reja navadne akazije *) k tem nar hitreji pripomòzhi, is ktere ſe da v malo letih, zhe bi ſe je kmetovavzi prav poprijeli, zhuda veliko leſá, gojsdov in borſhtov sarediti; satorej hozhem tukaj

*) Od akazije ſo 4 plemena snane; sa kmetijsko rabo je nar bolji sgorej perporozhena navadna akazija (unächter Akazienbaum, amerikanischer Schottendorn, robinia pseudoacacia). To koriſtno drevo je v Ameriki domá, od kodar ga je Janes Robin, franzoski botanikar, pred dvé ſto leti v Evropo prineſel. Na Nemſhkim je ſhe le kakih 50 let snano, kjer ga prav pogaſtama ſadíjo. V tem zhaſu je tudi na Slovenſko priſhlo. V Ameriki sraſte do 80 zhevljev viſoko. Meſza Roshnizveta zvetè s lepo diſhezhim, belim zvetam, kteri ſe potem v rujavkaſte ſtroke ſpremení, v kterih ſeme tezhí. Grosno hitro raſte, takó de v enim letu 8 do 10 zhevljev dolge mladike poshêne. Pravijo, de da akazija tudi sa kurjavo poſebno dober leſ. Vredniſhtvo.

kaj vezh od tega takó koriſtniga dreveſa govoriti, ki po vſi pravizi saſlushi, ga de vſim kmetovavzam priporozhimo.

Laſtnoſti akazije.

Med vſim drevjem, kar koli gá v naſhih krajih posnamo, ne najdemo nobeniga takó naglo raſtljiviga dreveſa, kakor je akazija; njena raſt je takó ſpeſhna in hitra, de v petih letih do **30** zhevljev viſokoſti srafte. Marſiktero drugo domazhe drevo tudi urno rafte, vender le komaj polovizo akazijeve velikoſti v enakim zhaſu doſezhi samore.

Nje deblo je proti toploti, mokroti in gnjilobi takó ſtanovitno, de kòli, kteri ſo bili pred **50** ali **60** letmi v semljo sabiti, ſe dan danaſhnji bres vſiga madesha ravno taki, kakorſhni ſo bili va-njo sabiti, is semlje jemljejo. Mnogoverſtne ſkuſhnje uzhé, de akazija veliko dalje terpí kot nar terji hraſtovi leſ.

V Ameriki ſejejo akazijo in jo ſadijo s poſebno ſkerbjo, vezh jo obrajtajo kakor vſako drugo gojsdno drevo. Amerikanſkim barkam in ladjam to drevo, ako ravno polovizo tanji od hraſtovih, prav dobro ſlushi, sato is njega pri barkah vſe tiſte dele narejajo, kteri nar vezh mozhí in stanovitnoſti pred gnjilobo potrebujejo. Amerikanje napravljajo is akazijeviga zvetja tudi neki ſirup, kteriga sa rasne rezhí veliko obrajtajo.

Zhbele dobijo na akazijevim zvetju neisrezheno veliko in dobre paſhe; ja ſhe zlo perje ali liſtje ſe v Ameriki sa mnogoverſtne farbe porabi.

Veje ali verhi tega naglo raſtljiviga dreveſa nam dajo nar lepſhi in nar terdniſhi kòle ali ſhtange sa hmelj, v vinſkih deshelah pa nar bolji rahle sa terte, in kôle in rante sa latnike. *)

Akazijevi leſ pa ni ſamó nar boljſhi leſ sa imenovane rezhí, ampak je tudi tam, kjer ſe ga pogoſtama saraſte, zeli desheli h neisrezheno veliki koriſtnoſti. Mi ſmo ſe she vezhkrat po laſtnih ſkuſhnjah preprizhali, de nimamo nikakor boljiga leſá sa naſhe kmetiſhko orodje, sa misarje, kolarje, strugarje i. t. d. kakor je akazijev. **) Akazijevo perje je tudi prijetna klaja sa krave in ovzé, ktero merzheſi nikoli ne ofkrunijo.

Reja akazije.

Miſlimo, de bo marſikterìga naſhih bravzov mikalo svediti, kakó ſe akazijevo drevje pomnoshí? in v kakſhni semlji ſe nar bolje obnaſha in nar hitreji rafte?

Akazija je terdo in poterpeshljivo drevó, ktero tudi v puſtim in peſknatim ſvetu prav zhverſto rafte. Moje v ti rezhi ſtorjene ſkuſhnje ſo me popolnama preprizhale, de akazija proti ſolnzhnimu prihodu in sahodu pràv dobro, proti polnozhi pa ſhe boljſhi rafte, proti poldnevu pa raji bolêha.

To mi bo pazh vſak sveden kmetovavez poterdil, zhe rezhem, de nam takih golih in prasnih in ſhe drusih pripravnih proſtorov nikjer ne manjka, kamor bi akazijevo drevje lahko saſadili ali saſejali; naſadimo jih tedaj zele verſté, kakor grajo, in ogradimo te verſte sopet s akazijo in kmalo ſe bomo preprizhali, koliko nam bo gola graja vergla, zhe jo vſako tretje leto ſékamo; gotovo vezh, kakor popred zele meje ali borſhti drusiga leſá. Naſadi ſi, dragi kmetovavez, akazije sraven potokov in prepadov, takó goſtó, kakor moreſh; zhe imaſh malo ſadesha, ſadi ga redko, kér ima akazija to laſtnoſt, de, zhe jo v tretjim letu pri tleh poſekaſh, ſe ſama od ſebe grosno pomnoshí in prav veliko koreninzhinih svershkov ali baſtardov is korenik poshene. Ravno na to visho ſim ſe dolgo zhaſa trudil, imenovane svershke preſajati, in kér ſo mi jele meje smiraj bolj peſhati, ſim mogel veliko rahel in kolov sa terte kupiti. Potem pa, kér ſim sazhel ſvoje puſhave in potoke s akazijo na gori rezheno visho saſajati, ſim v kratkim zhaſu akazijovih rahel sa vſe ſvoje vinograde dovelj pridobil, in vſako drugo ſorto dreveſ v nemar puſtivſhi, miſlim de bom kmalo ſhe akazijovih rahel na prodaj imel.

Vezhletne ſkuſhnje ſo me isuzhile, kakó ſe ima s akazijo v zaker hoditi, de bo pràv. Svedil ſim tudi, kakó ſe mlade dreveſiza is akazijeviga ſemena dobijo. Marſikdo mi ne bo verjel, ako mu rezhem, de ne bo akazijevo ſeme nikoli ſ-hajalo, zhe ſe bo takó ſejalo, kakor ſemena drusih plemen; sakaj akazijevo ſeme je grosno terdó. V pretezhenim letu ſim ſhe le to prav svedil, kakó ſe mora ſejati, de bo vſako serno kalilo, ſ-hajalo in zhverſto raſtlo, kér ſim is eniga bokala ſemena zhes **5000** akazijevih dreveſiz sredil, med kterimi jih je vezhidel po ſeshnji viſokih sraſtlo.

(Konez ſledí.)

Zheſki kolovrati v Shiréh. *)

She sdavnej ſmo sheleli zheſke kolovrate, od njih prida preprizhani, v naſhim kraju, kjer ſe ljudjé veliko s prejo pezhajo, pa dan danaſhin per ſtarim delu le reven saſlushik imajo, vpeljane viditi. Satorej ſmo po zhlovéku ſem ter tje popraſhevali, ki bil na-nje preſti uzhil, kér ſmo miſlili, de bi sazhetek bres poduka tudi per nar boljſhih kolovratih naſhimu naménu ſhe le naſproti biti vtegnil. — Kakó po hvali nam je torej Ignazi Kiseveter, ki je od goſpoda Pihlerja is Ljubljane s kolovrati in vſo perpravo sa to delo poſlan, ofmi dan pretezheniga meſza, h nam priſhel. Prav s veseljem ſmo prijasno narozhilo sgorej imenovaniga goſpoda ljudem perporozhevali, in jih poſébne dobrote opominovali, de ſe ne le vſak, kdor hozhe, saftonj isuzhiti samore, ampak tudi upanje dobriga prihodnjiga saſlushka ima.

She drugi dan, to je v nedeljo, je ſilno veliko ljudí ſkup perderlo, zhudne kolovrate glédat in preſodit jih. — Hvale malo, veliko pa sabavljanja, kakor per vſih novih rezhéh, je fliſhati bilo. „To je otrozharija“ — ſo rekli nekteri; drugi „de ſo le sa goſpôdo, ne pa sa kméta;“ tretji „de ne umejo, de bi to kaj prida biti môglo, pa ſe vender na naſhe perporozhevanje saneſó.“ Terd prepir ſmo imeli s marſikterim ſvojoglavzam, ki le ſtaro terdi, vſe novo mu pa nizh ne veljá. **)

---

*) Beſede zhaſt. fajmoſhtra, goſpoda Vertovza na 42. ſtrani „Vinoreje“ ſo vſiga premiſlika vredne: „Kjé ſe bodo naſhi naſledniki s potrebnim leſam sa terte in ognjiſha previdili? Mi bomo odmerli, zhloveſhtvo bo pa ſhe shivelo; ali ni she velika potreba, de bi ſe sazhelo, sa domazho dreveſno rejo kaj bolj poſkerbovati? —

**) Gorko priporozhvanje je akazija tudi pri lanſkim velkim sboru Dunajſke kmetijſke drushbe naſhla, kjer jo je ſlavni goſp. Rupreht prav vshivo kmetovavzam priporozhval.

Vredniſhtvo.

*) Prav ljubo nam je, de ſo nam zhaſt. goſpod A. G. ta dopiſ poſlali, in shelimo, de bi po isgledu goſp. J. D. in goſp. A. G. posneji is vſih tiſtih far dopiſe dobili, kjer bo zheſki mojſter hodil in koriſtne poduke zheſkiga predenja ſejál.

**) Krajnſka kmetijſka drushba je od konza, ko je krompir v naſho deshelo priſhel, premije tiſtim kmetovavzam

V pondeljik sjutrej ima she vſak kolovrat ſvojo predizo; gledavzov pa je sopet polna isba. Tode vſak sazhetek je teshak, tudi naſhim predizam gre ſlabo od rok. Eni vreteno ne vlezhe, drugi prevezh ſuzhe, in terga ſe jim nit. — Nizh nebo, nizh nebo, ſe ſlifhi po hifhi, le ſtaro bo bolji. Mojſter pa, veſ poterpeshljiv *) in prijasen, ſe poſmehuje, kashe ti, in uni délo bolj prav poprijéti, in vbogljive predize kmalo umejo, ter savernejo ſméh. Popoldne je she vſe drugazhi. Kolovrati ſe verté, de je lé veſelje, in vſak je mogel ſposnati, de to prasno nebo. V torek ſe je shé toliko prediz sa uk oglaſilo, de ſmo jih sa zeli téden sapiſali. Isuzhene ſo rade vſaki dan ſhe nasaj pertekle, predivo perpravljati ali drusiga kaj uzhiti ſe. Dobro in smirej boljſhi je ſhlo. V oſmih dneh je veliko isuzhenih, oſemnajſt pa popolnama poterjenih sa delo od gosp. Pihlerja obljubljeno, sa kteró ſo vſe profile. Vezh drugih je ſhe uzhiti ſe profilo, pa ſo mogle savoljo pomanjkanja zhaſa na drugikrat odloshene biti.

Kar naſ pa sraven tega tudi prav slo veſelí, je, de ſo kmalo brihtni domazhi rokodéli kolovrate gledat perſhli, in obljubili, ravno takih in ſhe lizhniſhih **) isdelati; in shé jih je nekaj v délu, ktére bomo, zhe ſe bodo dobro ſponeſli, in zhe bodo od saſtopnih poterjeni, v Novizah rasglaſili.

Shiri oſmiga Şuſhza 1845. A. G.

Pertožba kmetovavcov zoper hudo letašnjo zimo.

Iz Štajerskiga 13. Sušca.

Prerok v 51. listu lanjskih Novic jo je prav dobro zadel; od druge polovice Svečana sèm je takó snežilo, de je kaj; sneg je sploh po 2 do 3 čevlje visok, kér so pa meteži (kopice) po hribih, ga je per poldrugi seženj visoko.

Zatorej se slišijo tele tožbe kmetovavcov:

Pervič: povsod pripovedujejo od človekov, ki so jih mertve v snegu najdli.

Drugič: živinska klaja je pošla; zatorej je taka stiska, de se nevémo kam djati z živino.

Tretjič: v gojzd ni mogoče iti po drevá, moramo sadne drevesa sekati; oh! de bi sneg skoraj proč bil.

Četertič: ovce v štalah cerkajo, kér nemajo klaje, zunaj pa tudi nič ne dobijo; oj, de bi sneg skorej skopnel, de bi se zunaj pasle!

Petič: delati skoraj nemamo kaj v hiši, de bi pač snega skorej zmanjkalo! Ko bi bili mi poprej tó vedili, drugači bi bilo; zdej so se začele nam oči odpirati, tode prepozno je.

Odgovor na te pertožbe.

Zima ni tri leta enako vlažna, pa tudi ne preojstra z velikim snegam; zató, dragi moji kmetovavci, nikar ne bodite nejevoljni, če nas je letas sneg takó neprevidno zalezel. Sneg ni sam kriv teh naših nadlog, smo jih samí več:

Pervič: veliko mertvih, ki so jih v snegu našli, so bili le pijanci. Še poleti je pijancu cesta prevozka, ne pa zdej v takim snegu.

Drugič: za klajo je bila vlani resnično srednja letina; naj bi se bili kmetje po tem ravnali in živino na zimo zmanjšali, ne pa ravno nasproti delali, in obilne živine redili, kakor de bi klaje dovelj bilo. Umen kmetovavec se z številam svoje živine vedno po zalogi živinske klaje ravná in jo ob pravim času prodá, namesti de bi mogla strádati, zboléti in pocerkati.

Tretjič: de drev nemaš, premisli, moj ljubi kmetovavec, koliko dni je bilo v jeseni, ko si v gostivnici pri bokalu sedel, namesti de bi bil tačas drevá sekal in vozil; to storivši bi ti zdej ne bilo treba v roke pihati.

Četertič: ovcé so živali, ki so z marsikako kermo zadovoljne, če jo le hočeš ob pravim času domú spravljati.

Petič: de v hiši nimaš kaj delati, si tudi sam tega kriv; saj so te „Novice“ opominovale, kmetijsko orodje popravljati de bodeš takrat imel kaj v roke vzeti, kader poljsko delo nastopi: celo leto hodiš v gojzd, ko bi si zaznamoval les, kteri bi bil za eno ali drugo rabo in ga domú perpravil, dovelj bi imel tudi po zimi opraviti.

Če so se pa vam očí vender enkrat odperle, je práv, de boste prihodno jesen bolj prividni in skerbni.

Jožef Zepič, kmetovavec.

Izpis iz lista častniga gosp. *Ignacija Knobloharja*

domorodniga učenca učiliša za razširjanje vere (propagande) v Rimu, na svojiga prijatla A. S. v L—u.

Iz Rima 12. dan Svečana 1845.

Spet gré eden zmed naših rojakov za misijonarja, luč svete vére razširjat, ta je namreč gosp. Ignaci Knoblohar, škocijanski farman na Dolenskim v Ljubljanski škofii, kateri, izučivši se v Ljubljani bogoslovje druziga leta, se je v letu 1841 v Rim podal, se ondi v propagandi bogoslovstvo izučit. Ker pa ni mogel koj vanjo vzet biti, se je svoje nauke dalje učil v učilnici, imenovani: rimsko zborniše (collegium romanum) takó dolgo, de je v leti 1843, po navadni prisegi propagandi perdružen bil, kjer je kakor učenc in misijonar tega učiliša, v posti leta 1845 v mašniški stan posvečen bil. — Poslušajmo, kakó sam piše:

Na velikonočno nedeljo, če je božja volja, bom vpervič daritev svete maše na oltarji nar Svetejšimu daroval. Velki teden mislim, de pojdem od tukej proč, vender še zdej ne vem, kam bom poslan; in ravno med tem, ko Vam te verstice pišem, se v zboru svete propagande vpričo njih vzvišenosti (eminencije) kardinal-vodja propagande zavolj mesta mojiga poslanja ravna in bo tudi dokončano. Stopivši namreč v propagando sim se popolnama volji in zapovedim njenih vikših podvergel, in tedaj v božjo voljo vdan od njih perčakujem napoved svo-

---

darila, ki ſo ga nar vezh ſadili in jih je na to visho k reji krompirja ſpodbodovala. Glejte, taka ſe je v sazhetku zlo s krompirjem godila, bres kteriga bi dan danaſhin ne mógli shiveti! Ravno taka je tudí s zheſkimi kolovrati; naſhi vnuki ſe bodo ſmejali, ki bodo brali, de ſo ſe njih dedje od konza zheſkim kolovratam soperſtavljali.

*) To je pravi uzhenik, ki s terdimi glavami poterpljenje ima, in ſe ne raſerdi, zhe tudi v sazhetku kak bedaſti odgovor ſlifhi.

**) Ljubi kolovratarji v Shireh! Prav slo naſ veſelí, de ſte ſe isdelovanja zheſkih kolovratov poprijeli in nam po tem takim upanje dali, de jih bomo po niski zeni dobivali. Tode opomniti vaſ moram, de je zheſki kolovrat grosno umetna rezh, in de mora v vſih ſvojih delih — od konza do kraja — s nar vezhi pasljivoſtjo isdelan biti. Vſaka ſhe takó majhna rezh mora natanjko napravljena biti. Kdor miſli, de bo zheſki kolovrat naredil, zhe ga je le enkrat vidil, ſe slo moti: dela takih smot vam lahko v naſhi piſarnizi pokashemo. Vſim, ki zheſke kolovrate delate, naj bodo Unglertovi kolovrati v isgled, ki ſo prav dobri, pa tudi lizhne in velike poſtave.

Vredniſhtvo.

jiga poslanja (misijona). Močno, kakor nikol popred, se mi v serci ljubezin do domovine oživljuje, ktera bi mi pot svojiga poklica greniti utegnila, ko bi v mojim spominu živó zapisano ne bilo, de svoje očestvo zavoljo Kristusa zapustim. — Vi tudi želite kaj od družtva za razširjanje katolške vére, ki se propaganda imenuje, od mene zvediti. Zavolj pičlosti časa za danes s tem za dobro vzemite:

Znano Vam je, de je pravi začetnik tega veličanskiga družtva bil papež Verban osmi v leti 1627, zató se Verbanovo imenuje, ki je to učilišče kardinalam v vodništvo izročil. Imenuje se tudi papeževo, pastirsko, ali vesolno seminiše. Apostolski namestniki (vikarji) in predstojniki tù sem iz vsih, tudi nar daljniših krajev svetá mladenče pošiljajo. Tukej dobivajo pod očetovskim obskerbništvam verlih predpostavljenih duhovno izobraženje, se po dokončanih naukih v duhovne posvečujejo, in potem se od svetiga zbiraljša ali v njih lastno domačijo, ali pa po potrebi in okolšinah v kake druge kraje pošiljajo za apostolske misijonarje. Vender jih persega, ki jo ob svojim časi položiti morajo, za vselej z propagando v zavezi obderží, po kteri dobijo za cel čas svojiga življenja primek odrejencov ali učencov propagande, in dolžnost na se vzamejo, vsako leto sv. zbiraljšu zvesto naznanje dati od svojiga stanú, od dela svojiga poklica in drugih misijonskih okolšin.

(Konec sledí.)

Poslavljenje.

Presvitli Cesar so po vikšim sklepu od 22. Sušca tega leta našiga častitiga domorodca, visoko učeniga dohtarja in c. k. svetovavca pri Teržaškim deželnim vladarstvu, gospoda Andreja Golmajerja, svetovavca c. k. dvorske komisije na Dunaju in vodja estrajskih latinskih šol (k. k. Hofcommissions-Rath und Director der Gymnasialschulen) izvolili.

Domazha poveſt.

V Şemizhu in okoli Şemizha je bil Velko Şaboto to je 22. dan Şufhza velik potref okoli pol ene popoldan, kteri je pa k frezhi komej dva trenutja terpel; vfe hifhe, zerkev in vinfke kleti fo fe bile takó mozhno ftrefle, de fmo bili vfi preftrafheni.

Jakob Şmrekar, kmetovavez.

Şrezha v nefrezhi.

Is Vodifhke fare.

22. dan Şvezhana ob pol petih svezher fim bil poklizan, de imam obhajat iti v vaf pol ure od farne zerkve odlozheno, kjer fo v eni hifhi vfi, namrezh gofpodar, gofpodinja in trije finovi na enkrat sboléli. Povedano mi je bilo, de je pofebno hudo gofpodar, fhe hujfhi pa njegovi nar ftareji fin sbolel, takó de fe nizh ne savé. Ko pridem v vaf, previdim nar poprej s fvetimi sakramenti umerjozhih nar ftarfhiga fina, ki je bil pred mojim prihodam v fofedovo hifho preneſhen. Potem grem gofpodarja v njegovo hifho obhajat, sakaj gospodinji in mlajfhima dvema finama je bilo she odleglo. V hifhi je bil srak takó pokashen, de bi ne bil mogel dolgo zhafa notri obftati; dve gorezhi fvezhi fte med fvetim opravilam fame od febe vgafnile. Şhe le potem, ko fim ukasal okno odpreti, nifte imenovani fvezhi, kteri fte bile sopet pershgani, vezh vgafnili. Savsel fim fe, ko fo mi po f. opravilu naflednji vsrok leté bolesni povedali:

Pred ta dan svezher je namrezh gofpodinja hraftovi fhtor v pezh djala, de bi po nozhi hifha oftala gorka. Ali kaj fe sgodi? Kér je bila pezh nekoliko ispokana, fta po nozhi dim in foparza v hifho puhtela in srak takó pokasíla, de fta vfih pet prebivavzov omámila. — Şhe le okoli treh popoldan fe je sazhela gofpodinja nekoliko savésti; hozhe is hifhe iti, pa pade in le s velikim persadevanjem pride do fofedove hifhe, ljudí na pomozh klizat; ko pa v hifho ftopi, pade sopet na tla od flaboſti. Hitro tedej gredó na pomozh. Mlajfhi dva finova, ko fo jima mleka piti dali, fta fe kmalo savedila, posneji fhe le gofpodar, nar hujfhi med vfimi je pa bilo nar ftarejimu finu, ki fe je po nozhi v teshavah is klopi na tla svalil; bolj je bil mertvimu, ko shivimu podoben, vfi udje fo mu odpovedali, in zhe ravno v drugo hifho preneſhen, fe vender dolgo zhafa ni savedel in le nekoliko pred mojim prihodam fe je isbrihtal.

Velika frezha je tedej bila v ti nefrezhi, de nifo bili vfi od fhkodljive voglene foparze saduſheni. Posebno je Bog sa nje fkerbel; sakaj sdej fo sopet vfi sdravi. Is leté pergodbe lahkó fposnamo, de pervizh voglena foparza nar bolj na tla pade, kér je finu na tla svalenimu nar hujfhi bilo, in de drugizh fe ne famó tifti v fmertni nevarnofti snajdejo, ki ftanize s sherjavzo grejejo, kakor fmo sadnjizh shaloftno pergodba is Tuhinja v Novizah brali, ampak de je sa ohranjenje shivljenja tudi potrebno terdne pezhí imeti, ali faj ispokane dobro samasati, de dim in fhkodljiva voglena foparza shivivniga sraka ne pokasí.

Jos. F.

Oznanilo

nove knjige slavjanskiga pismenstva, ki jo je ravno sedej slavni gosp. dohtar Miklosič na svitlo dal, in se na Dunaju v bukvarnici (Braumüller et Seidel), pa tudi drugot pod nadpisam dobiva:

Radices linguæ slovenicæ veteris dialecti.

Scripsit

Franciscus Miklosich

Philos. et Juris Doctor.

Lipsiæ 1845. — Cena te važne knjige je poldrugi goldinar srebra.

Danafhnjimu liftu je fhtiri in dvajfeti dél vinoréje perloshen.

Shitni kup.	V Ljubljani 5. Malitravna.		V Krajnju 31. Şufhza.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pfhenize domazhe ..	—	—	1	28
1 » » banafhke ..	1	21	1	26
1 » Turfhize	1	—	1	2
1 » Şorfhize	—	—	1	2
1 » Rèshi	—	58	1	4
1 » Jezhmena	—	45	—	51
1 » Profa	1	—	1	3
1 » Ajde	—	48	—	48
1 » Ovfa	—	36	—	36

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*